

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü

Araştırma Öncelik Alanları

- Türkiyat Araştırmaları
- Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi

Alt Çalışma Konuları

- Orta Asya çalışmaları
- Orta Asya Arkeolojisi
- Orta Asya iklim değişikliği
- 15.yy. sonrası Orta Asya nüfus hareketleri
- Moğol istilasının Orta Asya'ya etkisi
- İran tarihi, Safeviler dönemi
- İran yönetimi
- Selçuklu sonrası İran coğrafyasında sosyo-kültürel yapı
- Orta Asya'da örfi hukuk
- İslam'ın bölgesel yorumları ve fıkıha etkisi
- Orta Asya'da mezheplerin ortaya çıkışı
- Balkan araştırmaları
- Balkanlarda Türk varlığı
- Balkan mimarisi
- Osmanlı döneminde Balkanlarda bağımsızlık hareketleri
- Batılı Seyyahlar gözüyle Orta Asya
- Orta Asya'da İngiliz-Rus rekabeti
- Çarlık Rusya'nın Orta Asya'da yayılma politikası
- Sovyet idaresinde Orta Asya
- Uygurca, tehlikedeki Sibirya dilleri
- Moğolca-Türkçe ilişkileri

- Türkçenin tarihi metinleri
- Rus ve Alman Türkolojisi
- Yirminci yüzyılda Avrupa'da göç hareketleri
- Batı Avrupa'da Türk göçmenlerin sosyo-ekonomik durumu, göç, kimlik, vatandaşlık, göçmen ailelerde uyum sorunu
- Pakistan'da Türk mimarisi
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin kullanımı
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal geliştirme
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yaklaşım ve yöntemler
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımı

Anahtar Kelimeler

Orta Asya Çalışmaları, İran çalışmaları, Balkan çalışmaları, Avrasya çalışmaları, Göç araştırmaları, Tehlikedeki Türk dilleri, Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi

Önemi ve Gerekçesi

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nün önerdiği öncelikli çalışma alanlarında yer alan Orta Asya, İran ve Balkan çalışmaları geçmişten günümüzde Türk tarihi, dili ve kültürü için önemli siyasi-kültürel alanların incelenmesini içermektedir. Bu alanlar üzerinde yapılan ve yapılacak olan çalışmalar, Türk toplumunun tarihte ve günümüzde karşılaştığı ulusal ve uluslararası sorunları incelemek ve bu sorunlara çözüm üretmek için üst düzeyde önemlidir. Türk tarihini ve kültürünü anlamak, ilişki içinde bulunan siyasi ve kültürel çevreleri bilmek ve analiz etmek hem Türk dünyasının güncel sorunlarına çözüm üretebilmek hem uluslararası süreçleri sağlıklı yönetebilmek hem de kültür politikaları geliştirebilmek için önemlidir.

Önerilen öncelikli alanlarda yer alan göç araştırmaları ise Avrupa başta olmak üzere yurtdışında yaşayan Türk göçmenlerin, sosyal, kültürel ve siyasi sorunlarını anlamak, bu alanda araştırmalar yapmak, projeler yürütmek, çözüm ve karar mekanizmaları için bilgi üretmek ve bu amaçlar doğrultusunda kamuoyu oluşturmak açısından oldukça önemlidir.

Öncelikli çalışma alanları arasında yer alan bir diğer alan olan tehlikedeki Türk dilleri ise kısa, orta ve uzun vadede yok olma tehlikesi ile karşı karşıya bulunan Türk dillerine ilişkin farkındalığı geliştirmeyi, bu dillerin dokümantasyonunu yapmayı, bu bağlamda kuramsal veya uygulamalı çalışmaları değerlendirmeyi, tehlikedeki Türk dilleriyle ilgili

olguları belgelemeyi ve kamuoyu ile paylaşmayı amaçlar. Karayca, Halaçça, Sarı Uygurca, Salarca vb. konuşur sayısında azalma, işlev kaybı, geliştirici politikaların olmaması vb. toplum dilbilimsel nedenlerle yok olma tehlikesi yaşayan Türk dillerinin dilsel ve kültürel dokümantasyonunu yapmak, belgelendirmek, kültürel birikimlerini kayıt altına almak vb. konular, dillerin devamlılığı konusunda eğitim ve kültür politikalarının ne şekilde geliştirilebileceğini anlamaya da fırsat verecek faydalar sağlayabilecektir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ise güncel ve gelişime açık bir alandır. Son yıllarda oldukça ilgi gören bu alanın dünyada öğretimine yönelik bir çok kurum ve kuruluşların atılımı bulunmaktadır. Bu nedenle enstitümüz, akademik anlamda bu atılıma ve Türkçenin Yabancı dil olarak eğitimini alıp bunu akademik ortama taşımak isteyen genç nesillerin yetişmesine destek vermek üzere Lisansüstü programları açarak Türkçeyi yabancı dil olarak öğretecek gerekli bilgi ve becerileri edinmiş, ilerici bakış açısını ve etik anlayışı benimsemiş, dil öğretimine ve ilgili alanda öğretmen yetiştirmeye katkı sağlayacak yenilik ve gelişmelere açık akademisyenler yetiştirmenin önemine inanarak Yabancı dil olarak Türkçe öğretimini öncelikli alanlar arasına almıştır.